

TELEGRAFUL ROMÂN.

ăpare Marția. Joia și Sâmbata

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Nr. 2. Pres.

Publicare oficială.

Este luată inițiativa, ca să se institue în serviciul armatei ces. și reg. un *capelan militar* de clasa a doua, din clerul archidieceșei transilvane, cu salariu anual de 900 fl., locuință și serviciu, și cu prospecte de avansare normală în rang și în emolumente.

Concurenții la postul acesta trebuie să fie perfecți în limba germană și în cea română; cu conduită bună; în partea fizică să fie de o complectitudine sănătoasă; în etate să nu fie preste 40 de ani; să fie neînșurați ori veduvi fără prunci, și în fine după o prăcsă câștigată în oficiul preoțesc să aibă totă desteritatea pentru funcțiunile unui preot militar.

Concurenții au să promoveze suplicele lor la *consistoriul archidieceșan* de aici cel mult până la 8 Februarie a. c. cal. vechiu, instruite cu toate documentele necesare în original, pe lângă o tabelă de național și de calificățiune, în carea în rubrici separate să fie evident pentru fie-care concurent următoarele:

1. numele de botez și de familie;
2. locuința și aplicarea în prezent;
3. locul și țera, unde e născut;
4. anul, luna și ziua nașterii;
5. studiile pregătitoare gimnasiale și eventual academice;
6. rezultatul examenului de calificățiune pentru preoție;
7. anul, luna și ziua promoțiunilor la gradurile preoției;
8. limbile, cari le știe perfect, și altele, cari mai puțin le cunosc;
9. locul, timpul și categoria oficiilor bisericesci purtate până acum;
10. purtarea morală;
11. starea fizică-sanitară;
12. starea familiară: neînșurat, ori veduv fără prunci;
13. modul, cum a satisfăcut obligămintului militar;
14. alte momente recomandătoare.

Pentru cazul, de nu s'ar prezenta concurenți binecualiificați din archidieceșă, se admit concurenți și din celelalte eparchii ale metropoliei noastre, sub condițiunea, ca după eventuala denumire a unuia de acest fel, respectivul să treacă în legăturile canonice ale archidieceșei transilvane.

Sibiu, 7 Ianuarie, 1895.

Miron Romanul,
archiepiscop.

Noul ministeriu și programul lui.

Sub titlul acesta un bărbat venerabil din provincie ne trimite aplegarea, ce urmăm, pe care o publicăm, ca să se vadă cum judecă și bărbaii noștri dela țară:

Noul ministeriu s'a prezentat în cameră Sâmbăta trecută, fiind primit în modul cel mai ridiculos din partea opoziției. În dureri s'a născut acest ministeriu, cu șială s'a aședat pe băncile ministeriale, ér în țară în general a produs cele mai mari nedumeriri. Bine a observat un diar german din capitală că: „pe cât timp va exista legea de pensiuine pentru ministrii în Ungaria, se vor afla oameni, cari și numai pentru reminiscențele legate de portofoliu, vor primi a fi ministri”. Bánffy și-a dat totă năsuința de a încheia ministeriul — i-a și succes — dar e un fapt, că oamenii de oreși-care valoare i-au refuzat ofertele, și astfel ministeriul Bánffy ne aduce aminte de păpușile, ce sunt purtate la Crăciun cu Vifseimul.

Clica tiszaistă își va continua rolul de până aci și sub reprezentantul ales, pe carele atât de bine îl cunosc ardelenii. Programul noului minister de sigur nu a mulțămît pe nimenea. Magiarii doriau a-l vedé pe Bánffy la interne, strivind naționalitățile cu fer și foc, *more consueto*, cum făcuse la Bistrița-Năsăud.

Sași atât de cumpătați și circumspecti, și-au perdut cumpătul, vedénd că totuși Bánffy a devenit prim-ministru; ér celelalte naționalități ne-am dis: cu cât mai multă nedreptate ni

se va face, și cu cât mai repede se vor rostogoli afacerile, cu atât mai iute cauza noastră trebuie să triumfe.

Dar se vedem ce ramuri ne aduce noul ministeriu. Pentru noi românii numele de Bánffy e un program de ajuns. Destrăbălarea, în care ajunseseră grănițerii Năsăudeni sub mâna de fer și intrigele de sub Bánffy, apoi delapidările, furturile și abuzurile comise sub ochii sei sunt tot atâtea martori a unei ere nenorocite, carea a ruinat în multe privințe un frumos ținut românesc.

Se pôte ca sub ocârmuirea acestui om, și prin dînsul românii să câștige ceva? Éta o întrebare, carea trebuie să și-o pună fie-care patriot român. Responsul nu pôte fi decât negativ. Ori cât de mare dosă de optimism se ne impunem, ori cât de mult să luăm în considerare căceștiunea națională a jucat un rol însemnat în crisa ministerială; totuși trebuie să fim foarte pesimiști. Pesimismul la oameni, cari deci de ani au îndurat numai nedreptăți din partea ocârmuirii, este foarte justificat.

Programul Bánffy e un „ibis redibis” al vechiului oraclu Cine voese pôte să bazeze pre el speranțe, ér cine e sceptic și cugetă cu factori reali trebuie să suridă cetindu-l.

Ce dice prim-ministru: „Tendenta lui va fi susținerea și asigurarea ideii de stat magiar; érá de altă parte combaterea și suprimarea tendințelor ilegali, și a agitațiunilor îndreptate contra acesteia”. Magiarii pot se lege speranțe de acesta enunțațiune. Visului lor de aur, molochului la care s'a sacrificat aproape trei decenii liniștea și tot avutul cetățenilor de limbi străine, i-se dă expresiune destul de categorică. Și noi nu putem dubita, că Bánffy în urma trecutului său — deși pôte mascat încât-va, nu-și va da de minciună trecutul său.

Nu și uită însă prim-ministru și află de bine a căuta cu ochii și spre naționalități dicénd că: „va lua în seamă toate pretensiunile juste pe cari cetățenii de limbă nemagiară le pot

pretinde pre basa articolului de lege XLIV din 1868, încât permite statul unitar magiar”. A cređut ministru că trage sfóra unsă de miere, la carea vor alerga naționalitățile.

Nu! Numai suntem așa găgăuți să alergăm ori să asceptăm ca să ne cadă porumbi fripti în gură. Scim una și bună și har Domnului, acesta a devenit un fel de dogmă pentru noi: cât timp idea de stat magiar unitar va figura în programele ministeriale, pre atâtea nu credem posibilă, fie și numai esecutarea strictă a legii de naționalități.

Indată-ce acesta lege, carea cuprinde minimul pretensiunilor noastre naționale s'ar esecuta, idea de un stat magiar unitar s'ar spulbera de sine. Vitalitatea naționalităților ar eși la ivelă cu putere, érá grandomania magiară ar trebui să sufere naufragiu.

Vom aștepta deci fapte dela noul ministeriu, de vorbe în doué înțelesuri suntem sătui.

Revista politică.

În ședința din 22 l. c. a dietei din Budapesta s'a continuat discușiunea din ședința trecută. Horváth Gyula a polemizat cu deputații Meltzel și N Șerban în privința politicii de naționalități și dice, că tocmai programul noului cabinet în cestiunea naționalităților îl silește a face opoșițiune noului guvern.

Contele Battyány Teodor critica ministeriul Wekerle și declară că nu va puté sprigini nici acest guvern.

Sasul Adolf Zay polemizează cu Ugron și Horváth, dl Zay a dis, că sub naționalități se înțeleg aceia, cari în 1848 au căpătat drepturi, érá față de acestia stau aceia, cari au fost membri ai coronei. Sași încă au fost astfel de membri, deci față de sași nu se pôte aplica conceptul de naționalitate.

Ugron Gábor polemizează mai pe larg cu Zay imputând sașilor, că sunt separatiști cu două fețe în politică,

FOIȚA

Comorile lui lancu.

„A lui comoră am aflat!...
Strigați cuprinși de bucurie,
Și cu nespuse lacomie
De răscolit v'ăți apucat.

Șați răsturnat pământul sfânt,
Pe unde pașii lui umblară,
Și aur... aur! ăst cuvânt
V'aprinde sinul cu-a sa pară.

O epigoni!... Argiot și aur
Nu sunt comoră lancului,
Ci altul e a lui tesaur,
E alta moștenirea lui.

E spada lui cea vitejescă
Și sfânta dragoste de frați.
Acestea voi le căutați,
Acestea să vă 'nsuflească!

Brașov, Decembre, 1894.

(Din „Rândunica.”)

Andrei Bârseanu.

Pessimismul.

(Conferință publică ținută în Sibiu de prof. seminarial Dr. Vasile Saftu.)

(Înceiere.)

Nici Schopenhauer, nici Hartmann n'ar fi avut atâtea trecere, dacă în sinul omnirii n'ar grassa poftele și interesele materiale. Mai că nici odată, ca astăzi, nu s'ar fi putut aplica așa de bine caracteristicile cunctive ale lui Goethe din Faust:

„So taum! ich von Begierde zu Genuss,
Und im Genuss verschmachtet ich nach Begierde“ *).

Ér rezultatul tragic al unui astfel de traiu îl scim cu toții și-l spune și Goethe tot în Faust:

„Allein die Lust ist gross,
Aber die Kraft ist klein“ **)

Ei bine, dōmnelor și domnilor, își pôte închipui careva dintre noi, ca un individ atât de decădūt, al cărui exclusiv ideal au fost plăcerile fizice, să nu devie pessimist? E cu neputință. Acesta e una.

*) Astfel mă tăvălesc eu din pofte în plăceri, și în plăceri mi-se scurge inima după pofte.

**) Numai poftea e mare,
Dar puterea mică!

A doua: Dacă aruncăm o privire asupra lumii vechi, când se afla ea pe pragul morții, trebuie să recunoscem, că pe lângă desfrânări ea mai era abundată în ateism, în ireligiozitate. Așa și în zilele noastre: Religiozitatea e cestiune de a doua mână; chiar statul caută tot felul de mijloce s'o înăbușască, fără să se gândească, că arma se îndreaptă contra binelui cetățenilor săi, și prin urmare contra sa. Priviți la anarhisti; este vre-unul, care să fie religios? Ba, ei sunt atât de cinici, în cât unii înainte de de a-i ghilotina nici nu primesc pe preotul. Ei, bine, dōmnelor și domnilor, aici au ajuns bună oră francesii cu instrucțiunea lor liberală și fără considerare la religiozitate. În zadar strigă acum *Le Figaro* în gura mare: *Religion, religion*... tempi passati, înzadar se plânge el, că din anarchism și-a făcut oamenii un fel de cult; că micul elev uită iute pe inventatorul locomotivei sau al telegrafului, dar nici odată nu uită pe Vailant și pe Henri; că parisiianul nu crede în Dumnezeu, ci se mulțămesc cu idoli, pe cari și-i fabrică singur cu ajutorul rațiunii, etc.

Lucrurile nu trebuiau să fie lăsate, ca să ajungă acolo. Nu sunt acestea probe

suficiente pentru ireligiozitatea din zilele noastre?

Apoi peste toate acestea o predominare absolută a intereselor materiale. Pare că totă lumea cântă aria avarului din opereta: „Die Glocken (clopotele) von Corneville”; Klinge, klinge, klinge... .

Cu un cuvânt sensualismul, ireligiozitatea și materialismul, — éta plantele veninoase, cari îngrășe terenul pessimismului și înmulțesc enorm cetitorii lui Schopenhauer și Hartmann. Învățătura, care trebuie s'o scotem d'aici e următoarea: Cum a dis Pascal: *Il faut desespoir ou croire*, trebuie să disperăm sau să credem. Mai ales noi românii, la cari încă n'au străbătut direcțiunile greșite ale poporilor civilizate, să ne facem ochii în patru, să ne dăm silința a ne stăpâni cu deosebire în plăceri, a nu fi prea materialisti, și mai pe sus de toate a fi cât se pôte de religioși, iubindu-ne din inimă biserică, careia aparținem!... . Francesul mai dice o vorbă, pe care trebuie s'o ținem totdeauna în minte: *Mieux plus tard que jamais* — mai bine mai târziu; de cât nici odată!... .

În tinerețele sale recunoscuse acestea și Schopenhauer, durere, că la bătrânețe n'a

că spriginesc pe români când aceștia fac demonstrațiuni politice și că fac geșeft cu convingerile și voturile lor politice. Această este și rămâne un lucru neliniștit, ăce vorbitorul, și înfieră ambele părți pactătoare. (Stanga extremă a aplaudat.)

Zay explică cuvintele sale și respinge vehemente atacuri ale lui Ugron.

Horánszky și Vajay asemenea de clară, că n'au încredere în noul guvern.

Ministrul president Bánffy răspundând la atacurile îndreptate contra sa declară, că n'a încheiat nici un pact cu sașii.

Györfy Gyula încă se ocupă cu cestiunea naționalității săsesci susținând că cu sașii s'a încheiat pact din partea noului guvern. Deci el nu poate avea încredere în cabinetul Bánffy.

În ședința din 23 s'au continuat polemiile între diferitele partide. În 24 l. c. veni la ordinea zilei discuția asupra bugetului de instrucțiune publică. Ministrul acestui resort, Wlassics, declară, că cele două proiecte de lege, rămase încă nevotate, vor trece menținându-se pe deplin principiile, cari formează baza lor. Dacă însă s'ar arăta necesitatea a face schimbări neesențiale pentru restabilirea bunei înțelegeri între cele două camere ale parlamentului, ar fi un lucru nebun a opune stavilă mare ori-cărei modificări. Dispozițiunile fundamentale însă nu vor sacrificate. Guvernul își va da silință, ca față cu confesiunile să dispară orice susceptibilitate și va dovedi, că consideră cultivarea simțimentelor religioase, ca recerință de căpetenie pentru susținerea statului. Suveranitatea statului va fi validată în recerințele ei drepte față cu bisericile într'un mod ce exclude ori-ce jignire.

Ședința din 22 l. c. a dietei din Berlin a fost foarte interesantă. Primul orator în desbaterea bugetară a fost Richter. Densul atacă agrarianii și și exprimă convingerea, că autoritatea sistemului dominant în timpul din urmă a scăzut în grad considerabil. Br. Zedlitz dorește regularea urgentă a referințelor financiare dintre imperiu și singuraticile state. După reflecșiunile ministrului de finanțe Miguel, care combate mai ales pe Richter ia cuvântul Satler și espune dorințele național liberale. Urmăzând apoi Bötticher constatând, că proiectele privitoare la întregirea posturilor ministeriale prusiane sunt deja înaintate consiliului de miniștri spre pertractare. Cu privire la dimiterea lui Caprivi observă, că densul însuși a cerut dimiterea, ăr coróna, carea singură e îndreptățită să

denumiască și dimită miniștri, a decis în sensul cererii de dimitere. Faimelor de criză, amintite de Richter, speră că prin desmentarea diariului „Reichsanzeiger“ li-s'a curmat basa de existență.

La urmă vorbește cont. Limburg-Styrum preținând lege generală de instrucțiune și reforma afacerilor financiare ale imperiului, și termină felicitând pe Hohenlohe pentru relațiunile sale cu Bismarck.

Crisa de cabinet din Franța ia din și în și caracter tot mai grav. Presidentul Faure n'a aflat om destoinic pentru formarea cabinetului, și astfel a însărcinat de nou pe Bourgeois cu formarea aceluia.

La prima încercare Bourgeois a făcut fiasco în cestiunea legii de contribuțiune. Acesta a fost adecă principala cauză, că ideea unui ministeriu concentrat național sub presidența lui Bourgeois, a suferit naufragiu. Bourgeois e aderent al dărilor de venit progresive la ce este contrară burgezimea și clasele de mijloc, și se opun vehement și republicanii moderați. Acesta e cauza, că Poincaré nu voiesce să primescă portfelul finanțelor în un cabinet Bourgeois. ăr formarea unui ministeriu moderat, după ministeriul Dupuy, nu ar avea rezon, fiindcă nu ar fi decât un ministeriu de tranzițiune și n'ar putea da nici un fel de garanță pentru durată mai lungă. Aceste greutăți le-a recunoscut și Faure și de aceea a mai cercat odată cu Bourgeois.

Bourgeois a și început pertractările. În prima linie a cercat pe Peytral oferindu-i portfelul finanțelor, dar acesta nu s'arătat prea dispus să l primescă; nu vrea adecă să accepte bugetul lui Poincaré, ăr pentru compunerea unuia nou pe 1895 nu mai e timp. Bourgeois deci caută acum un om, care să accepte bugetul lui Poincaré.

Ideia unui cabinet concentrat național în momentele acestea se pare imposibilă; mai mult verosimil e că va ajunge la cărmă un cabinet incolor compus din progresisti, din grupul Isambert și din radicali de cele mai diferite nuanțe. În un astfel de cabinet sunt candidați: Hannotoux pentru portfelul esternelor, Delcasse pentru colonii, apoi în hatirul senatului e luat în combinațiune și senatorul Combes. Se ăce, că vor primi portfeluri și Peytral, Sarrila și Doumer.

După lungi pertractări, în 13 Ianuarie a. c. a intrat în vigore convențiunea comercială încheiată pe doi ani între monarhia noastră și între Bulgaria. În sentul acestei convențiuni, după articlii austro ungari Bul-

garia pôte se încaseze o vamă de import de 10 procente. În zilele ultime ale anului expirat, Bulgaria adusese o nouă lege despre darea de consum: pozițiunile de dare ale acestei legi în Bulgaria se aplicau și la articlii importati din Austro-Ungaria, de și ministeriul de externe al monarhiei chiar în decursul pertractărilor convenționale protestase contra acelei dări de consum. Noua lege de dare a fost acceptată de mai multe puteri europene, între acestea și de Anglia, consulul monarhiei noastre din Sofia însă în numele monarhiei a adresat guvernului bulgar o notă de protestare, la care guvernul bulgar a răspuns prin două note cam provocătoare. Între altele notele ăceau, că numita lege este deja fait accompli, că procedura Austro-Ungariei are un caracter de șicanerie și că acesta numai Rusiei va avea să-i facă servicii. Prin încheierea ultimei convențiuni însă conflictul este înlăturat.

Adresa de recunoștință

Femeilor române din Transilvania și Ungaria către asociațiunile presei franceze, italiene și belgiane, din Paris, Roma și Bruxelles.

Sub titlul acesta, la inițiativa damelor române din Brașov, s'a trimis la Roma în limba italiană, ăr la Paris și Bruxelles în limba franceză, o adresă de recunoștință cu 978 subscrieri dela domnele române din toate ținuturile locuite de români ale Transilvaniei și Ungariei. Căla de adresă împreună cu călele de subscrierisunt legate elegant în mătase albă.

Esemplarul italian s'a adresat dlui Rogniero Bonghi, președintele asociațiunei presei italiene (associazione della stampa italiana), ăr exemplarele franceze dlui Alfred Mezières membru al academiei și președinte al asociațiunei diaristilor parisiensi și dlui Charles Tardieu, președintele asociațiunei generale a presei belgiane.

Primirea, ce a avut-o adresa femeilor române în Roma a fost, precum aflăm, cea mai călduroasă. Sosirea ei fu anunțată din Roma în 15 a l. c. pe cale telegrafică tuturor foilor italiene mai mari cu cuvintele cele mai simpatice pentru poporul român. Diarul „Il Diritto“, ăce, că albumul femeilor române va fi păstrat de „asociațiune dela stampa“ „ca un suvenir plăcut dela acel admirabil popor, cu care avem origine comună și care e demn de simpatiile noastre“.

Adresa sună astfel:

Ilustre Die președinte!

În greua luptă, ce o poartă poporul român din Transilvania și Ungaria în contra opresiunei magiare, am fost fericite de a constata viul interes, ce îl manifestă presa europeană pentru cauza noastră.

Pressa, care a fost totdeauna ategarda marilor idei de civilizațiune și de progres, și care are o înrîurire atât de determinată asupra spiritului public, ori de câte ori și-a ridicat glasul ei în favoarea celor neîndreptățiți și asupriți, a aflat resunet și ascultare la toți oamenii mari ai țărilor civilisate.

Cauza noastră fiind o cauză a dreptății ai a umanității celei mai elementare, reclamă îndoit spriginul areopagului opiniunei publice europene.

Credincioasă înaltei sale chemări, presa — franceză, italiană, belgiană — n'a pregetat a da prețiosul și valorosul ei concurs românilor din Transilvania și Ungaria luând în apărare, prin scrieri eminente, datorite penei unui număr însemnat de distinși publiciști, oameni politici și de stat ai — Franciei, Italiei, Belgiei — dreptul nostru de existență națională și năsuințele noastre de libertate față cu acetele brutale ale unui sistem de opresiune ne mai pomenit în analele lumii civilisate.

Românii, cari în cursul secolelor au purtat cele mai crâncene lupte spre a-și apăra limba, latinitatea originii lor și pământul lor strămoșesc în contra năvălirilor barbare asiatice, se ved și astăzi din nou nevoiți a susține lupta contra descendenților lui Arpad, cari în numele ideii de stat național unitar magiar asupresc celelalte elemente nemagiar ale Transilvaniei și Ungariei.

Grație însă prețiosului concurs, ce ni-l dă presa din afară și în special presa — franceză, italiană, belgiană — nouă românilor, dreptă noastră cauză a obținut un mare succes moral în opinia Europei culte.

Acăsta ne încuragiază, ne mângăie în suferințele noastre, și ne umple de cele mai frumoase speranțe, că vom eși triumfători din luptă, ăr presa va pute înscrie la activul ei unul din cele mai frumoase rezultate ale nobilelor și maritimărilor ei stăruințe.

Victoria românilor asupriți va fi victoria principinui libertății și a progresului, care tinde, ca fie care poper să pôtă contribui cu talentele și cu însușirile sale firești la marea operă a păcii și a civilizațiunei.

Femeile române din Transilvania și Ungaria cari în toate timpurile au fost cel mai credincios rașim al bărbatilor și al fiilor lor în luptele pentru libertate, consideră ca o sântă datoriă de a aduce, prin noi, presei — franceze, italiene, belgiane, — omagii de profundă recunoștință pentru elocința și puternica voce, ce-o ridică întru susținerea românilor, în momentele dificile și critice, ce le străbat.

Brașov, în 31 Decembre 1894.

(Urmăză 978 subscrieri.)

mai ținut cont de ele. Așa se exprimă el într'o scrisoare datată din Weimar: „Dacă luăm noi din viață puținele momente de religiozitate, de artă și de iubire curată, atunci ceea ce rămâne nu e de cât un șir de gânduri triviale.“ Ei, tocmai de aceea, părerea mea e, să nu ajungem la acest șir de gânduri triviale, ci să păstrăm și să cultivăm, domnelor și domnilor, cu sfințenie: *religiunea, arta și iubirea curată*, căci acestea sunt singurii stâlpi ai acestei vieți!!!

De altfel nu e tabloul tocmai așa de negru. Cei mai mulți oameni nu sunt pesimiști într'adevăr, și și dacă sunt, sunt numai pentru moment. Studenții de regulă încep a deveni pesimiști pe la sfârșitul lunii, se vede apoi la și întâiu, ce optimiști înflăcărați sunt cu toții. — Despre cei mai mulți oameni aș pute ăce că ei gâdesc într'un mod pesimistic, și trăiesc într'un mod optimistic, — cunoscuta vorbă a lui Voltaire. De câte ori în convenirile noastre sociale nu cântăm cu toții un cântec cât se pôte de pesimistic:

Lume, lume și ăr lume,
Batete-ar pustia lume!
De-ar fi lumea de hârtie,
Ia-și da foc într'o mână etc. etc.

Nici că se pôte un stil mai Schopenhaurian decât acesta, și totuși vă aduceți aminte cât de bine ne petrecem; se tot trăiesc cu cântece pesimiste!

Am abusat prea mult de deosebita d-văstră bunăvoință, ca să Vă mai vorbesc ceva și despre pesimism în literatură. De altă parte acest subiect e atât de vast și de interesant, mai ales în literatura noastră, încât merită să fie tratat separat.

Cu toate acestea, domnelor și domnilor, nu pot, să nu vă mai încerc încă pentru câte-va secunde nobila d-văstră răbdare, ca să vă povestesc o pățanie foarte nostimă. Aveam intențiunea să vă cetesc cu ocaziunea acestei conferințe și o poezie scrisă paremi-se de renumitul nostru trubadur*) *Aricescu*, sub clasicul titlu: „*Triumful amorului*“. Acum 13 ani o cetisem într'o carte de cântece — ce-i drept, ediție mai veche, — o cetisem în „Dorul“. În săptămâna trecută am tot resoit la doruri (ediție mai nouă), dar n'am găsit-o. — Am căutat o în toate bibliotecile din Sibiu, dar în zadar; îmi mărturisesc însă greșela, că n'am întrebat și la biblioteca lui Bruckenthal, căci nu-mi puteam închipui, ca

*) Mi-e frică, să nu ia cineva și expresiunea acestă serioasă.

Bruckenthal să fi avut vre-odată trebuință de „Dorul“ românesc.

După multă bătaie de cap îmi aduc aminte, că o avea un prieten. Îi scriu numai decât o corespondență urgentă și amicul meu se pune pe căutate; pentru că, cărțile vechi le aruncase în pod, a răscolit tot podul, până când în fine spre marea lui bucurie, dar spre mai marea mea fericire găsește mult căutatul dor. Pare că descoperiserăm amândoi America. Când, ce să vedeți? Tocmai toile pe cari era tipărită amintita poezie, lipsiau. Apoi, vă rog domnelor și domnilor, spuneți-mi și d-văstră, se mai pôte, se nu fi astăzi pesimist?... Mai întâiu, pentru-că numai după multe greutăți găsești un „dor“ potrivit, dar nici în acela nu se cuprinde „triumful amorului“ — un lucru, se înțelege de sine, foarte principal.

Pentru-că această poezie e caracteristică pentru tema despre care v'am vorbit, dați-mi voie, să vă reproduc eu pe scurt și în proză cuprinsul ei așa, cum îmi voi mai pute aduce aminte după 13 ani:

Scena se petrece la țără, judecând după numele persónelor, în țară. Un june (țeran) Costică, care era îndrăgostit într-o fată (țerancă) Lisa, se posteză într'o seră întunecată la la „alba lună luminând“, sub balconul

casei, în care locuia mândra lui. Lisa apare pe balcon. Costică de jos nici una nici două, sub impresiunea prăvalnicelor emoțiuni sufletesci, îi ceră Lisei de sus o sărutare... *Honni soit, qui mal y pense.* — Refusată, îi promite, că dacă i-o va da, îi va face o poezie la la Dante. Lisa îi răspunde: se fi un Dante și nu vreau. Costică: Beatricea mea, îndură-te. Lisa: Donchichotul meu, nu pot. Costică: Dulceinea mea, îți dau viața, etc.; și așa mai departe se continuă interesantul dialog, dar, durere, pentru Costică fără nici un rezultat. — Lisa era și prin împrejurările distanței silită să fie ca o stâncă de granit. — După câțva timp Lisa se retrage, ăr Costică rămâne singur sub balcon, dar cu buzele umflate. Lucru natural: Părta încuiată, balconul departe de pământ, nici o scară la îndemână, — înaltele cunoștințe din literatură fără efect, Costică a trebuit să devină pesimist, și încă strașnic. Se întorce la mamă sa, i-se plânge, cât de rea e lumea asta, și tânguindu-se, exprimă memorabilele cuvinte de pesimism românesc:

Mă duc maică, să mă nec,
Unde-o fi lacul mai sec...

Noutăți.

Concertul reuniunii sodalilor români din Sibiu. Cu datul Sibiu, 24 Ianuarie 1895 primim următoarea scrisoare, careia cu plăcere îi dăm loc: Stimate dle redactor! Vădând că n'ați scris mai pe larg despre producțiunea de Sămbătă a sodalilor români din loc, (Causa a fost lipsa de spaț. Red.) Vă rog să publicați următoarele:

Participând la concertul sodalilor după ce am ascultat întreaga producțiune, mi-am făcut judecata asupra lui, împărțind punctele programului, afară de o excepție de musică, în trei grupe. O grupă o formează un singur punct, dar unul dintre cele mai valoroase puncte ale programei: declamarea frumoasei poezii de Vlăduța: „La icônă“, prin cunoscuta scriitoare a noastră, d-na Margareta Moldovan. Dnei Moldovan i-a succedat a interpreta foarte bine și fidel capriul intern, altcuntru greu de interpretat al poeziei: speranța și durerea de mamă și furia inconștientă, care duce pe desnădăjduită mamă la nebunie, din cauza morții băiețelului ei în fața icônei preasfinte, la care se ruga ea, ca să îl scape. Felicitiez pe dna Moldovan pentru acest succes și sper, că pe viitor vom avea ocaziune a ne delecta și în alte declamațiuni de ale d-sale.

A doua grupă o formează 4 piese cântate solo de dl I. R. Banciu, teol. abs. cu acompaniament pe pian de d-șora Olimpia Négoe, care ea și în alte rânduri, a executat acompaniamente în mod precis și esecut. Dsa este cunoscută publicului nostru, pe când dl Banciu acum a pășit prima-ora în public, atât ca solist, cât și ca conducător al corului sodalilor. În ambele d-șor și-a împlinit rolul în mod esecut, deși, cu deosebire la cântările solo, acustica rea a sale nu l-a favorizat. Dl Banciu, după cum îmi dicea la concert un specialist în musică, cu care eram vecin, este o putere bună de tenor și dacă ar face scôla la un conservator, nația noastră ar avea în d-șorul o putere musicală esecut. D-șor se-i ajute! Cântările scurte, însă esecutate cu succes, care este a se atribui în locul prim dlui Banciu, ca conducător, pentru ostentă ce și-a dat în instruire. Publicul a aplaudat frenetic pe debutanți, precum și marșurile naționale ale musiciei. Încheind felicit pe sodali pentru prestațiune și pentru că și-au putut acuire puteri, ca cele amintite mai sus, cari au ridicat mult valoarea concertului lor.

Până aci corespondentul nostru. Noi mai adăugăm, că în cor a luat parte și dl V. Gogan, care în p. penultim, „Arcașul“ a cântat și solo, esecutându-l foarte bine. După producțiune s'a jucat „Călușarul“ și „Bătuța“ sub conducerea vătafului G. Poponea, tipograf, tinerii fiind viu aplaudați de public. A urmat apoi jocul, începându-se cu hora și durând până în zori. Public a fost foarte mult, între care și inteligență numărătoasă.

Camera advocatuală din Cluș face cunoscut, că avocatul Dr. Zosim Chirtop cu locuința în Câmpeni, e introdus în lista camerei advocatiale.

Proiectele de legi despre esecutiul liber religioz și despre recepțiunea religiozilor vor veni în desbatere în casa magistraților, după cum asigură „Correspond. Pol.“ prin jumătatea a doua a lunii lui Faur.

Procedura penală. Dintre operele moștenite dela exministru Szilágyi, noul ministru de justiție Erdély Sándor mai întâiu va pune în desbatere proiectul despre procedura penală. Proiectul fiind pregătit încă de antecesorul său, noul ministru îl va lua la revizie și după eventuale modificări, îl va substerne Corônei spre aprobare. În cercurile juriștilor pôte să fie bine venită vestea, că noul ministru pune între agendele de frunte tocmai reorganizarea procedurii penale.

Fusiunea la ordinea țilei. Deputații disidenți, vre-o 17 la număr, în frunte cu contele Iuliu Szapáry au făcut în 21 l. c. n. o vizită la clubul partidului național, unde apponyștii, cari erau în mare număr de față și între cari se aflau contele Appony și Horanszki Nándor, i-au primit foarte bine.

Disidenții cu această ocaziune s'au consultat cu apponyștii preste două ore.

Boboteza în București. Din București se scrie: Sărbarea sfințirii apelor în 6 Ianuarie s'a oficiat conform programului oficial în pavilionul de pe cheul Dâmboviței. La această sărbare religioasă au asistat M. Sa regele și principele Ferdinand înaintat la gradul de locotenent-colonel, purta uniformă de vânător. Detenșii din trupele din garnisonă au defilat pe dinaintea suveranului. Dl general Argetoian comanda trupele de paradă. Timpul fiind frumos, multă lume a asistat la această sărbare religioasă.

Nouă rețea telefonică în comitatul Brașovului. Pe teritoriul comitatului Brașov s'a înființat o nouă rețea telefonică cu stațiuni publice la oficiile postale din Feldiș, Prejmer și Săcele, cari sunt puse în legătură cu cele esistente deja: Ghimbav, Codlea, Râșnov etc.

Convertiri. De pe lângă Alba-Iulia s'a scris unor jurnale cu data de 19 Ianuarie 1895 următoarele: Cu părere de rău vin a vă aduce la cunoștință următoarea dureroasă faptă, care nu va lipsi a produce adâncă durere și indignațiune în tot românul de bine. Și anume din comuna Bărbant, de lângă Alba-Iulia, din cauza relelor înțelegeri între preot și învățătoriu cu poporul, înainte de sfințirea sărbătorii 42 capete de familie române, de confesiunea gr-cat. au făcut pașii de lipsă la episcopul romano-catolic din Alba-Iulia, pentru trecere la confesiunea rom-cat.; firesce au fost foarte bine primiți la episcop și asigurați de cel mai bun sprijin al lui.

Școalele comunale ajutate de stat. Ministrul ung. de instrucțiune a emis o ordinațiune privitoare la alegerea învățătorilor dela școalele comunale ajutate de partea statului. În urma acestei ordinațiuni atât școalele comunale ajutate de stat cu cel puțin 60 fl. înainte de esecutarea art. de lege 26 din 1893, cât și a-lea cari dela această lege încă primesc ajutoriu permanent dela stat, — de aci încolo nu-și pot numai singure ale învățătorii fără scirea statului. Protocolele despre decursul alegerii respectivilor învățători, diplomela de calificațiune ale acestora, documentele despre serviciu și o însemnare compusă în totă regula despre competențele lor, — comitetele administrative sunt obligate a le trimite în viitoriu ministrului spre aprobare.

Patriarhul Brancovici, după-cum se anunță din Carloveș, în 14/26 Ianuarie a. c. va dăruia pe sâma școalelor sărbesci din patriarhat suma de 10.000 fl. Numitul prelat și în anul trecut a dăruit o asemenea sumă pentru același scop.

Foi și cărți oprite. Ministerul magiar a detras debitul poștal diariului „Funcționarul“ din București, opului „Voci latine“ și „Calendarul pentru toți românii“.

Gvernul rusesc a detras debitul postal diariului magiar „Pesti Hirlap“.

Perchisiții domiciliare în casarmă. „Wiener Allgemeine Zeitung“ primește scirea din Berlin, că în 22 l. c. în toate casarmele din Germania s'au ținut perchisiții domiciliare pentru confiscarea dintre soldați a scrierilor socialiste. Resultatul perchisițiilor nu este încă cunoscut.

O deputațiune de ovrei la noul ministru-president. Ministrul-president Bánffy a primit în 23 l. c. o deputațiune de 24 rabini și primari ovrei. După cum spune „Allgemeine Jüdische Zeitung“ la alocațiunea ce a ținut-o rabinul Rosenbaum, baronul Bánffy a răspuns cu cuvinte foarte amabile și a asigurat deputațiunea, că d-șorul și de aci înainte va lucra tot în aceeași direcție ca și pe timpul când a fost comite suprem, în care oficiu d-șorul s'a convins pe deplin de patriotismul ovreilor. După finea acestui patriotic răspuns întrerupt adese de aclamațiuni entusiaste, ministrul-president strânse mâna fiecărui rabin și acestia părăsesc sala. Dela d-șorul rabini s'au dus la ministrul de culte Dr. Iuliu Wlassics.

Călătoria regelui Alexandru. Conform dispozițiunilor de până acum regele Alexandru în 26 a curenteii va sosi la Viena unde va petrece timp scurt, așa. că pe ziua de 28 va fi în Paris. Scutul călătoriei sale e să mijlocăscă între părinții săi împăcare totală și în toate privințele deplină, cu această călătorie se mai aduc în legătură câte toate combinațiuni, dar acestea se declară din loc competent de nebasate.

Dela Ligă. De anul nou președintele Ligei culturale române a primit o frumoasă manifestațiune, care nu pôte să rămână necunoscută, deore-ce aceea manifestațiune se adresă nu atât dlui V. A. Urechii, cât însă și frumoasei instituțiuni, în fruntea căreia se află d-sa.

Dacă din țară și din ținuturile române de sub sceptrul străini, președintele Ligei a primit aproape 3000 de bilete și un număr considerabil de scrisori, dela particulari și și dela diverse societăți, cum și câteva sute de telegrame, numai puțin importantă a fost manifestațiunea din străinătate.

Cancelaria Ligei a ales din vravul de cărți din străinătate câteva, cari credem util a le face cunoscut lumii române.

Felicită pe președintele Ligei, din Italia vre-o două sute de domni senatori și deputați. Cităm pe Barone Girolamo Del Balzo, Comm. Nicola Vischi, Marchese di Rudini, Clemente Corte, De Gubernatis, B. E. Maineri, Luigi Luchini, Dr. Edoardo Calenda di Tavan, Ettore Ferrari, Patro Paulo Trompeo, Prof. Giovanni Capellini, Prof. Luigi Palma, G. Galtierotti Morelli, Gualtiera Daniello, Giovanni Mestica, Comm. Nicola Barozzi, Eugenio Maury de Moroni, Comm. Attilio Bruniati, Cav. Otton Calderara, E. Ghigi, Marchis di Pandolfi, Arturo Galletti di Cadilhac, Giuseppe Ostini, Antonio Rimaldi, Tullo Massaroni, Marchese di Sant Onofro, Adolfo Brunicardi, Giuseppe Biancheri președintele camerei deputaților.

Să spicăm câteva nume din restul Europei.

Emile Castelar, marele orator al Spaniei; Manuel Tamayoy Baus, secretar perpetuu al academiei spaniole, Ramon de Campoan al academiei del Palacio, ministru-președinte; Vicente Barrantes, El Marchis de Valmar, senator spaniol; Manuel B. Cossio, Francisco Giner, de los Rios, Francisco Gaicia Aguso, Catedratic er San Isidoro, Francisco A. Commelerand, academician; Antonio Bailly-Baillyere, Enrique Bailly-Baillyere, dr. baronesa An. Gundacear von Sutner, Dr. von Bor geh. Justitzrath prof. an der Universität Göttingen, Dr. Hermann Erkelenz, R. Eigel.

Domnul ministru van Houten al Olandei, C. B. Spruyt, E. V. Rahousen did de Erste Kamer, Dr. Biers de Haar din Olanda.

Dr. Joao de Paiva, împreună cu 28 de parlamentari și jurnaliști din Portugalia.

Gladstone, W. Pollard, Byles și alți 25 de parlamentari și publiciști englesi.

Dnul deputat Friderik Bayer (Dane-marca), Le Capitaine, A. d'Jergens-Bergh, gentilom al camerei măiestății sale regelui danez, Eugene Van de Rest, profesor universitar la Bruxelles, A. Houzeau de Lehay deputat, Ferd. Gentet avocat în Elveția, G. Fazy avocat, Comte Vandal, Theod. Blancard, Alfred Naquet deputat, Emile Levasseur, celebru geograf, Aimé Bouvier, directorul învățământului, Le Docteur Eduard Méne, Emile Picot, Auguste Meulemans, Anatole Leroy-Beaulieu, profesor, Leonce Pincard, Augustin Ubony, G. Eg. Bertrand, De Rozny, Lessouef, Eugène Gibert, Charles Loiseau, directeur du journal „La Verité“, General Young, Juan Zorila, Mariano Catalina, membru al academiei spaniole, ducele Enrique de Saavedra, Michai deputat frances etc. Peste tot 438.

Din partea macedo-românilor dl și dna Urechii au primit câte un frumps obiect de artă; un calimar în formă de corabie în argint filigram și un păneraș admirabil, lucrate admirabil de argintari români din Macedonia.

Inc'o adresă. Comitatul Somogy a votat o adresă către parlament, care se va trimite și tuturor comitatelor, în care se cere ca să se pună mai mare pond pe cultivarea spiritului național magiar în viața statului.

Venus în 1895. Până în 21 l. c. n. planeta Venus, stéua deitei amorului, s'a putut vedé strălucind pe firmament numai în diorile dimineții. Incepând din 22 l. c. anul acesta până la începutul lunii lui August, Venus va apăre totdeauna ca stea de sêră. Din August până la mijocul lui Octobree ea va fi acoperită de sôre și pentru noi devine invisibilă; din Octobree înse până la finea anului, din nou se ivesce, dar érași numai ca stea aurora. — În 1-a Sêr-piercurgă calea sa înfină. — În 1-a Sêr-piercurgă Venus și cu atât de rar visibil Mercur se vor întâlni de tot aproape, dar cest din urmă numai dece zile va puté să fie vedut, pentru ca să dispară apoi pe multă vreme în infinitul univers.

Fulgerul fotograf. La Chambéry, în Savoia, se refugiară doi soldați pe timpul unei furtuni sub un castan. Unul a fost lovit de fulger și pe brațul său gol se vedea bine o arsură, ce avea figura unei ramuri de arbore. Casuri ca acesta s'au întâmplat adeseori. Sunt câțiva ani, în Francia, un grădinar voia să culgă fructe dintr'un pom și fiind trăsnet, avea pe piept figura întregului pom în colori roșii. Berthold istoricesce că la 1795 a fost trăsnetă femeia unui preot, care purta o haină cu flori roșii. Pe mâna ei erau imprimate florile hainei, de tot lămurit. Un mormon, care dursese pe bordul unei corăbii sub o visle întinsă, care purta numărul 44 în litere de metal, fu érași lovit de fulger și avea numărul 44 în urmă pe piept. Chiar și în „Gentlemen Magazine“ se afirmă, că figura unui om, care fu lovit de fulger, pe când sta lângă un zid alb, s'a găsit pe zid în mărime naturală, dar care séménă cu o fotografie știersă.

Indianii „lengua“ din America sudică au un obicei curios, că la mórtea unuia dintre membrii lor, schimbă numele tuturor celorlalți ca astfel să inducă în eróre mórtea, care după credința lor are lista tuturor viețuitorilor și când mai vine nu scie pe cine se ia. — Un obicei sêlbatic și crud al lor este, că îngrôpă de vii îndată după nascere copii lor de sex femeiesc, afară de fîica primă născută, și această se face de însăși mamele lor cu atât sênga rece și liniște ca și cum o europénă și ar adormi copilul legănându-l. Motivul acestui obicei nu e altul decât ca să facă pe femei mai căutate.

Invitare la balul ce se va arangia Sămbătă, în 28 Ianuarie (9 Februarie) 1895 în hotelul „Central“ din Brad. Venitul e destinat pentru sporirea bibliotecii dela gimnasiul român din Brad. Intrarea: de persoană 2 corône, de familie 4 corône. Inceputul la 8 ore sêră. Contribuiri și suprasolviri se vor cuita publice.

Din public. *)

Mulțămită publică.

„Reuniunea sodalilor români din Sibiu“, dându-și concertul în 19 Ianuarie n. 1895, aduce pe această cale mulțămită onoratorilor persoane, care aflând despre starea critică în care se află reuniunea noastră, n'au întârziat a-și oferi binevoitoriul concurs la acest concert, înfrumșetând astfel programul seu. Și adevă stim. d-na Margareta Moldovan care a declamat frumoasă poezie: „La icônă“, de Vlăduța; precum și d-șora Olimpia Négoe, carea în mai multe rânduri a sprijinit reuniunea noastră, acompaniând la pian solurile cântate. De asemenea mulțămesc dlui dirigent al corului I. R. Banciu, carele pe lângă munca oșositoare ce a avut de-a instrua meseriașii nostri în cor, fără de-a produce vre-o remunerațiune, n'a hesitat de-a se produce și cu câte-va cântări solo. D-șor le răsplătescă această faptă nobilă.

Suprasolviri au incurs dela următorii domni: Esceleța Sa Miron Romanul 2 fl. 50 cr.; Dr. Il. Pușcariu, archim. 1 fl. 20 cr.; Tit Liviu Albini 1 fl.; George Moldovan 1 fl.; St. Moga 1 fl.; Ioan Russu-Sirianu 50 cr.; Dr. C. Diaconovici 70 cr.; N. N. 50 cr.; d-na Simonescu 50 cr.; C. Stejar 20 cr.; N. Togan 20 cr.; A. Blotz 20 cr.; N. Cioran 20 cr.; pentru care se aduce mulțămită pe această cale.

Comitetul.

*) Pentru cele publicate în rubrica această redacțiunea nu e responsabilă. Red.

„ALBINA“, institut de credit și de economii în Sibiiu.

Publicațiune

în sensul articolului de lege XXXVI din anul 1876 § 29.

1. Suma scrisurilor fonciare puse în circulațiune cu ziua de 31 Decembre 1894 face s. a **fl. 1,751.000 „ — cr.**
2. Pretensiunile institutului de împrumuturi hipotecare, cari servesc de acoperirea acestor scrisuri fonciari sunt de **fl. 1,857.542 „ 33 cr.**
3. Valoarea hipotecelor luate de basă la susnumitele împrumuturi hipotecari este de **fl. 7,488.200 „ — cr.**
4. În sensul § 97 din statute, „fondul special“ pentru asigurarea scrisurilor fonciare e de **fl. 200.000 „ — cr.**

Sibiiu în 1 Ianuarie 1895.

Direcțiunea.

Turnătoria de clopote și de metal a lui

Antoniou Novotny

în Timișoara — Fabrică

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanția pe mai mulți ani, provădute cu adiustări de fer bătut, construite spre a le întorce cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture prin ceea-ce sunt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomand

clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, așa, că un **clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu.** Mai departe se

recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre **preadiustarea clopotelor vechi cu adiustare de fer bătut,** — ca și spre turnarea de **tóce de metal.** Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin. [17] 50—52

Preț-curanturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.

CRISĂ MARE!

New-York-ul și Londra nu au cruțat nici continentul european și o mare fabrică de argintării s'a simțit îndemnată a desface proviziunea sa întrégă numai pe lângă o mică remunerațiune a puterilor de lucru. Cu esecutarea acestui mandat sunt împuternicit eu. Espedez deci ori și cui obiectele următoare pe lângă simpla remunerare de **fl. 6.60** și anume:

- 6 cuțite fine cu tăiș veritabil englez.
- 6 furculițe de argint patent american dintr'o bucată.
- 6 linguri de argint patent american.
- 12 lingurițe de argint patent american.
- 1 lingură mare pentru supă, de argint patent american.
- 1 lingură mare pentru lapte, de argint patent american.
- 2 pahare pentru ouă, de argint patent american.
- 6 tave Victoria englezești.
- 2 felinare frumoase de masă.
- 1 sită pentru ceai.
- 1 lopătică pentru zahăr pisat.
- 44 de bucăți laolaltă numai **fl. 6.60.**

[2] 1—5

Tóte acestea 44 de bucăți au costat mai nainte **fl. 40** și se pot căpăta acum pentru prețul minimal de **fl. 6.60.** Argintul patent american este un metal cu totul alb, care își păstrează colórea 25 de ani pe garanță. Ca dovada cea mai bună, că înseratul acesta nu e

nici o înșelăciune

mă oblig prin acestea în public, a retrimite banii tuturor cărora nu le convine marfa. Nimeni se nu lase deci privilegiul acesta admirabil și să-și procure **splendida garnitură,** care e cu deosebire acomodată ca

present de nuntă

precum și pentru tóte gospodăriile mai bune.

Se capătă numai la

A. HIRSCHBERG,

agentură principală a fabricelor americane unite de argintărie patent Viena, II., Rembrandtstrasse 19, — Telefon Nr. 7114.

Eспедиția în provincie se face cu rambursă sau pe lângă anticiparea samei.

Prăful necesar de curățit 10 cr.

Ver.abil numai cu marca înregistrată de alături (metal higienic).

Estras din scrisorile de recunoștință:

Vila-Lhota (Boemia), 7 Ianuar 1895. Cu obiectele comandate și sosite sunt foarte mulțumit. Sunt solide, frumoase și pe lângă aceea ieftine. **Friederic Popelka, cooperator.**

Vâlcele, 29 Decembre 1894. Am comandat pe adresa Bodnár 41 bucăți cuțite, furculițe etc. le aflu foarte bune și Vă aduc mulțumitele mele. **Ioan Neubauer.**

Prebuc, 17 Decembre 1894. Espedarea d-vastră prea reușită, carea ne-a mulțumit pe deplin a provocat cea mai mare senzațiune pentru valoarea ei și prețul bagatel. **A. Halvel.**

Bistrița-mare, lângă Kozuan 3 Faur 1894. Trimit paralele pentru marfa livrată și unt pe deplin mulțumit. **Jacob Jelinek, preot.**

Irajkod, 4 Decembre 1894. Cu trimiterea foarte mulțumit, am recomandat-o la toți cunoștii. **Helena Rogie.**

Debovici, 30 Decembre 1894. Sunt foarte mulțumit cu marfa, te rog încă pentru o garnitură etc. **Ioan Vasiesko, sergent de gendarmi.**

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobre 1894.

Budapesta — Predeal

Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren accele-rat		Tr. de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren accele-rat.	Tren de per-sone	
10.—	8.05	—	—	2.15	pl. Viena	sos.	3.—	1.55	1.55	7.20	6.25
8.25	2.10	2.50	6.—	9.15	Budapesta	↑	5.50	7.25	7.—	1.50	8.15
11.24	4.07	6.23	9.05	11.12	Szolnok	↑	2.30	5.23	3.50	11.46	4.55
1.35	5.46	9.29	11.33	12.50	P. Ladány	↑	12.06	3.46	1.21	10.05	2.24
3.46	7.08	—	1.50	2.12	sos. Oradea-mare	pl.	—	2.25	11.04	8.43	12.23
4.—	7.15	12.05	2.24	2.19	pl.	sos.	—	2.18	10.44	8.38	11.41
4.39	7.43	1.02	3.03	2.49	Mező Telegd	↑	—	1.52	10.07	8.13	11.07
5.22	8.18	2.14	3.46	3.24	Rév	↑	—	1.26	9.30	7.47	10.32
5.45	—	2.50	4.07	—	Bratca	↑	—	—	9.10	—	10.13
6.34	9.07	3.54	4.53	4.17	Ciucia	↑	5.40	12.47	8.31	7.08	9.41
7.18	9.37	4.53	5.32	4.50	Huedin	↑	4.52	12.17	7.53	6.39	9.02
8.05	—	6.13	6.24	—	Ghirbău	↑	2.55	—	6.53	—	8.05
8.32	10.37	7.03	6.59	5.55	sos. Cluș.	pl.	2.—	11.01	6.14	5.25	7.30
8.49	11.10	—	8.40	6.11	pl.	sos.	—	10.45	5.45	4.48	6.47
9.06	11.32	—	9.08	6.27	Apahida	↑	—	—	5.18	4.23	6.29
10.08	12.50	—	10.40	7.27	Ghiriș	↑	—	9.23	3.53	3.—	5.21
10.37	1.25	—	11.25	7.50	Cucerdea	↑	—	8.53	3.06	2.20	4.47
10.59	1.43	—	11.54	—	Ujóra	↑	—	—	2.48	2.—	4.31
11.07	1.52	—	12.04	—	Vințul-de-sus	↑	—	—	2.40	1.51	4.25
11.31	2.18	—	12.34	8.17	Aiud	↑	—	8.23	2.11	1.23	4.04
11.48	2.40	—	1.—	8.33	sos. Teiuș.	pl.	—	8.06	1.45	12.54	3.42
12.25	—	—	1.40	8.38	pl.	sos.	—	7.59	1.10	—	2.49
12.50	—	—	2.17	—	Crăciunel	↑	—	—	12.39	—	2.27
1.04	—	—	2.35	9.09	Blaș	↑	—	7.30	12.24	—	2.13
1.35	—	—	3.14	—	Micăsasa	↑	—	—	11.48	—	1.39
1.50	—	—	3.34	9.42	sos. Copșa-mică	pl.	—	6.56	11.29	—	1.18
2.18	—	—	3.49	9.44	pl.	sos.	—	6.54	11.14	—	1.01
2.32	—	—	4.11	9.59	Mediaș	↑	—	6.41	10.55	—	12.46
3.04	—	—	4.48	10.22	Elisabetopol	↑	—	6.20	10.21	—	12.16
3.39	—	—	5.27	10.51	Sighișoara	↑	—	5.53	9.42	—	11.39
4.01	—	—	6.10	11.12	Hașfalău	↑	—	5.33	9.13	—	11.17
5.26	—	—	7.50	12.26	Homorod	↑	—	4.27	7.45	—	10.02
6.03	—	—	8.30	12.58	Agostonfalva	↑	—	3.53	7.01	—	9.22
6.40	—	—	9.03	1.15	Apaja	↑	—	3.37	6.35	—	8.57
7.16	—	—	9.38	1.34	Feldioara	↑	—	3.16	5.58	—	8.23
8.—	Tren accele-rat	—	10.25	2.09	sos. Brașov	pl.	—	2.45	5.08	—	7.43
—	11.—	—	—	2.19	pl.	sos.	7.01	2.18	—	10.37	7.01
—	12.26	—	—	3.01	Timiș	↑	6.—	1.42	—	9.57	5.57
—	1.11	—	—	3.31	Predeal	↑	5.—	1.12	—	9.30	5.16
—	8.45	—	—	9.15	sos. București	pl.	—	7.45	—	4.40	8.50

Nota: Órele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. Numerele cele grase însemnă órele de noapte.

Budapesta — Arad — Teiuș

Tren miest	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone
—	—	—	—	—	pl. Viena	sos.	—	—	—
—	—	8.05	1.55	10.—	Budapesta	↑	7.35	1.20	6.30
3.10	4.24	11.10	4.—	1.37	Szolnok	↑	4.18	11.15	2.45
9.10	8.42	3.55	6.55	6.10	pl. Arad	sos.	11.30	8.20	9.45
—	—	—	—	—	pl. Arad	sos.	11.—	8.10	8.55
2.30	—	4.30	7.05	6.35	Glogovaț	↑	10.48	—	8.44
2.44	—	4.42	—	6.46	Györök	↑	10.25	—	8.20
3.15	—	5.03	—	7.07	Pauliș	↑	10.11	—	8.08
3.32	—	5.14	—	7.18	Radna-Lipova	↑	9.58	7.29	7.56
3.58	—	5.32	7.50	7.35	Conop	↑	9.25	—	7.24
4.30	—	5.56	—	7.58	Bérvava	↑	9.09	—	7.07
4.50	—	6.12	—	8.14	Soborșin	↑	8.21	6.33	6.26
5.40	—	7.—	8.51	8.56	Zam	↑	7.45	6.07	5.49
—	—	7.28	9.10	9.24	Gurasada	↑	7.18	—	5.19
—	—	7.54	—	9.50	Ilia	↑	7.08	5.44	5.08
—	—	8.10	9.34	10.06	Branicica	↑	6.44	—	4.42
—	—	8.28	—	10.24	Deva	↑	6.20	5.17	4.18
—	4.47	8.54	10.—	10.50	Simeria (Piski)	↑	6.05	5.05	3.59
—	5.04	9.08	10.11	11.04	Orăștia	↑	5.09	4.40	3.18
—	6.10	10.06	10.37	11.43	Șibot	↑	4.44	—	2.56
—	6.39	10.29	—	12.06	Vințul de jos	↑	4.22	—	2.32
—	7.11	10.53	—	12.30	Alba-Iulia	↑	4.04	3.59	2.14
—	7.28	11.07	11.17	12.44	Teiuș	↑	3.19	3.36	1.35
—	8.13	11.54	11.40	1.20	pl. Teiuș	sos.	3.19	3.36	1.35

Budapesta, gara de vest — Orșova — Verciorova

Orient. Espres	Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Orient. Espres	Tren de per-sone	Tren accele-rat	Tren de per-sone
8.36	11.—	9.—	9.15	4.—	pl. Viena	sos.	5.50	—
1.30	8.30	2.25	7.—	10.—	Budapesta	↑	6.30	10.20
6.39	5.25	7.54	4.59	—	pl. Timișoara	sos.	9.20	—
6.47	6.15	8.02	5.52	—	pl. Timișoara	sos.	8.28	7.13
—	9.33	10.25	9.10	—	Caransebeș	↑	5.39	4.05
11.05	—	12.25	11.47	—	Băile Herculane	↑	3.02	—
11.45	—	1.20	1.19	—	Verciorova	↑	1.—	—
10.55	—	11.40	6.25	—	București	↑	11.25	—

Cucerdea — Orșova — Reg. săs.

—	2.25	8.10	3.11	8.58	Cucerdea	↑	7.41	2.36	8.31	1.18
—	3.14	8.51	3.52	9.39	Ludoș	↑	7.03	1.58	7.43	12.32
—	5.07	10.27	5.26	11.11	Orșova	↑	5.30	12.25	5.50	10.35
—	5.50	10.42	5.36	—	Reghinul-săs.	↑	5.18	9.35	5.05	—
—	7.25	12.15	7.15	—	—	↑	3.50	8.—	3.22	—